

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.007.06.2016

P/16/076

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/076, Wykorzystanie monitoringu wizyjnego w szkołach i jego wpływ na bezpieczeństwo uczniów.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	Witold Dąbrowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/17/2016 z dnia 22.04.2016 r.
Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Wybickiego 32, 82-200 Malbork (dalej: „Szkoła”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Sumowska Dyrektor Szkoły od 01.09.1999 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

(dowód: akta kontroli str.3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w zakresie wykorzystania monitoringu wizyjnego w szkołach i jego wpływu na bezpieczeństwo uczniów, w Szkole w latach 2007-2015:

- podejmowano działania na rzecz rozpoznania potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa wynikającego z przepisów prawa, tj. zapewniono uczniom warunki bezpiecznego pobytu w Szkole. Szkoła w całym okresie objętym kontrolą podejmowała działania wychowawcze pod kątem bezpieczeństwa uczniów, analizowała je oraz wyciągała wnioski do dalszej pracy wychowawczej, jak również podejmowała działania stanowiące dobrą praktykę, takie m.in. jak: wprowadzenie w 2006 r. dokumentu „Procedury obowiązujące w Szkole” (interwencja kryzysowa w sytuacji zaistnienia problemu), a w 2015 r. „Procedury szkolne w sytuacjach szczególnego zagrożenia bezpieczeństwa uczniów (dokładna instrukcja postępowania w sytuacjach kryzysowych)”, stanowiących integralną część Szkolnego Programu wychowawczego. Szkoła w latach 2002-2008, poprzedzających wprowadzenie monitoringu wizyjnego, podejmowała wiele różnorodnych działań (szkolenie nauczycieli, uczniów i rodziców), w celu zapewnienia bezpieczeństwa w Szkole. Budowę systemu monitoringu poprzedzono przeglądem stanu bezpieczeństwa Szkoły. Zarówno na etapie budowy jak i modernizacji systemu monitoringu, wybór miejsc, w których umieszczono kamery, został poprzedzony analizą terenu i budynku Szkoły, wypadkowości i zagrożeń, oglądem terenu przez projektanta oraz opinią w tej sprawie Rady Szkoły.
- wprowadzono „Procedurę wykorzystywania zapisów z monitoringu wizyjnego w Szkole” oraz zasady przechowywania i udostępniania zarejestrowanych obrazów. System był właściwie serwisowany. Szkoła nie prowadziła ewidencji skuteczności systemu monitoringu jak też analizy skuteczności funkcjonowania, niemniej jednak Szkoła dokonywała rzetelnych ocen skuteczności ww. systemu wykorzystując w tym celu dostępne informacje wskazujące na poziom bezpieczeństwa, m.in. z ewidencji wypadków i zagrożeń występujących

na terenie Szkoły, z protokołów kontroli obiektu pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków; wyników ankiet przeprowadzanych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli badających poziom bezpieczeństwa. Monitoring wizyjny w Szkole był pomocny przy ustalaniu sprawców, osób poszkodowanych lub przebiegu zdarzeń, a uczniowie w ankiecie przeprowadzonej przez NIK dotyczącej bezpieczeństwa wskazywali, że czują się w Szkole zawsze lub często bezpiecznie, co może świadczyć o skuteczności monitoringu wizyjnego.

- Szkoła, jak i jej bezpośrednie otoczenie (ogrodzenie terenu Szkoły), zostały oznaczone informacją, że obiekt jest objęty monitoringiem wizyjnym, czym administrator danych spełnił obowiązek informacyjny o prowadzonym monitoringu. Dyrektor Szkoły, jako Administrator Danych Osobowych, powołała Administratora Bezpieczeństwa Informacji (dalej: „ABI”), który został zgłoszony i zarejestrowany u GIODO¹. Szkoła zapewniła, zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie danych osobowych², adekwatne środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych, w szczególności zabezpieczyła dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

Zdaniem NIK Szkoła nie prowadząc bieżącej obserwacji monitorowanych miejsc nie zapewniła optymalnej efektywności szkolnego systemu monitoringu wizyjnego. System monitoringu wykorzystywano głównie do odtwarzania przebiegu zdarzeń.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Działania na rzecz rozpoznania, zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły.

1.1. Warunki organizacyjne i podejmowane działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa w Szkole.

1. Statut Szkoły określa warunki pobytu uczniów w Szkole m.in. poprzez prowadzenie przez wykwalifikowanych nauczycieli zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, dyżury nauczycieli w czasie przerw, udział nauczycieli w czasie zabaw, apeli, uroczystości imprez, itp., dbałość o bezpieczeństwo uczniów i ochronę ich zdrowia, m.in. powołanie szkolnego koordynatora i zespołu zadaniowego ds. bezpieczeństwa, powołanie zespołu kryzysowego w sytuacjach trudnych, zapewnienia opieki na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, realizację programu „Przemocy STOP”. Do zadań nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa uczniów, zgodnie ze Statutem Szkoły, należy m.in. podejmowanie interwencji w sytuacjach szczególnego zagrożenia ich bezpieczeństwa, reagowanie na przemoc i agresję rówieśniczą. Jednocześnie nauczyciele ponoszą odpowiedzialność służbową za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w czasie zajęć, pełnienie opieki nad dziećmi podczas szkolnych i pozaszkolnych imprez, a także w czasie pełnienia dyżurów przed lekcjami, po lekcjach i na przerwach. Statut Szkoły spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół³ w zakresie zasad dotyczących bezpieczeństwa uczniów w Szkole.

(dowód: akta kontroli str.8-15)

¹ Główny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r. poz.2135, ze zm.).

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624, ze zm.

2. Uchwałą Rady Szkoły z 17.06.2008 r. wprowadzono w Statucie Szkoły zmiany dotyczące objęcia budynku i pozostałego terenu Szkoły nadzorem kamer w celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki. Szkoła, zgodnie ze Statutem, zgłosiła do właściwej miejscowo komendy Policji system monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str.7, 283-284)

3. Uchwałą nr 57/08 z 12.06.2008 r. Rady Pedagogicznej Szkoły wprowadzono w Programie Wychowawczym Szkoły zmiany dotyczące zasad wykorzystania zapisów z monitoringu wizyjnego. Określono cele, do których monitoring może być wykorzystany, podmioty, którym zapisy monitoringu mogą zostać udostępnione, osoby uprawnione do przeglądania monitoringu oraz sposób archiwizowania i przechowywania danych na dysku twardym. W wyniku zmian nie wprowadzono zapisów dotyczących sposobu zapoznania uczniów z zasadami i miejscem działania monitoringu w Szkole oraz zasadami wykorzystania monitoringu w celu zapewnienia bezpieczeństwa, rozwiązywania spraw o charakterze wychowawczym. Niemniej jednak, na apelach porządkowych, w całym okresie kontrolnym, przypominano uczniom o zasadach funkcjonowania monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str.16-23, 185-218)

Ponadto, w związku z niewłaściwym zachowaniem się rodziców w stosunku do cudzych dzieci, wprowadzono w Szkole w dniu 10.02.2014 r. „Zasady przebywania rodziców, opiekunów i innych interesantów na terenie Szkoły”, które zostały przedstawione na zebraniach z rodzicami. Na zebraniach przypomniano rodzicom zasady działania monitoringu i sposób jego wykorzystania. Wprowadzone Zasady zawierają informację o monitoringu wizyjnym działającym w Szkole.

(dowód: akta kontroli str. 281-282)

Dokument pn. „Analiza i rozpoznanie stanu bezpieczeństwa w Szkole w latach 2007-2015” z 05.05.2016 r. wskazuje, że Szkoła w całym okresie objętym kontrolą podejmowała działania wychowawcze pod kątem bezpieczeństwa uczniów, analizowała je oraz wyciągała wnioski co do dalszej pracy wychowawczej. Były to m.in. ankiety przeprowadzane wśród uczniów, badania na temat przemocy w Szkole (w 2010 r. – z wnioskiem o rozbudowę monitoringu wizyjnego), badania dotyczące przemocy i agresji w Szkole (lata 2010/2011 – z wyciągnięciem wniosków na temat wpływu monitoringu na poprawę bezpieczeństwa), analizy programów profilaktycznych, po których wyciągano wnioski i wskazywano działania do realizacji. Dokonywano również ewaluacji tych programów i działań. Z analiz tych wynika, że uczniowie czują się w Szkole raczej bezpiecznie, a w przypadkach zachowań agresywnych, uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc, uczniowie w większości wypadków nie naruszają norm społecznych. W działania wychowawcze zaangażowani byli rodzice uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 248-264)

Nauczyciele byli szkoleni w zakresie prewencji, profilaktyki, m.in. dotyczącej bezpieczeństwa życia i zdrowia uczestników różnych form zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, zapobiegania przemocy rówieśniczej w szkole, rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w szkole, reagowania na zachowanie bezcelne i cyniczne uczniów, współpracy z rodzicami. Brali również udział w warsztatach przygotowujących do zajęć wychowawczo-profilaktycznych oraz seminariach dotyczących m.in. wykorzystania narzędzi i wyników ewaluacji w podejmowaniu działań na rzecz zapewnienia uczniom bezpieczeństwa.

(dowód: akta kontroli str. 265-275)

4. Dyrektor Szkoły, zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁴ zorganizowała nadzór nad uczniami w czasie przerw lekcyjnych, oraz w trakcie zajęć na świeżym powietrzu przy dogodnych warunkach atmosferycznych. Przyjęty w Szkole „Regulamin Dyżurów Nauczycieli” przewiduje opracowanie harmonogramów dyżurów, wskazuje rejon dyżurów, działania na wypadek nieobecności nauczyciela poprzez wprowadzenie planu zastępczego. Dyrektor Szkoły opracowywała harmonogramy dyżurów w okresie objętym kontrolą, kontrolowała realizację pełnienia dyżurów, co było dokumentowane „Arkuszymi obserwacji pełnienia dyżurów przez nauczycieli”.

(dowód: akta kontroli str.104-120, 152-154)

5. W okresie objętym kontrolą Szkoła prowadziła „Rejestr wypadków uczniów” według wzoru określonego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. W rejestrze nie odnotowano zdarzeń, z opisu których wynikałoby, że przyczyną był brak nadzoru nad uczniem lub niedostateczny nadzór. Główną przyczyną wypadków były niezamierzone kolizje. Odnotowano cztery zdarzenia, których przyczyną były działania innej osoby, „umyślne lub nieumyślne” – świadome popchnięcie (w 2009 r.), jedno uderzenie piłką w twarz, drugie uderzenie zamierzone (oba w 2012 r.), jedno uderzenie zamierzone (w 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 121-128, 276-279)

6. Analizie poddano trzy wypadki odnotowane w „Rejestrze wypadków uczniów” z okresu 2007-2015, zaistniałe w wyniku uderzeń zamierzonych przez uczniów. Jeden wypadek dotyczył uderzenia piłką w twarz na sali gimnastycznej, drugi to uderzenie zamierzone na auli szkolnej. Trzeci wypadek to popchnięcie ucznia. Analiza dokumentacji powypadkowej wykazała, że Szkoła, poprzez swoich pracowników, zapewniła poszkodowanemu opiekę, a w jednym wypadku wezwano pogotowie ratunkowe, tj. postąpiono zgodnie z § 40 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. W każdym wypadku zawiadomiono niezwłocznie: rodziców poszkodowanego (z wyjątkiem uderzenia piłką, gdyż nie zachodziła taka konieczność, co potwierdziła zgromadzona dokumentacja), pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy; społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę lub placówkę, radę rodziców, tj. wszystkie podmioty wymienione w § 41 ust. 1 ww. rozporządzenia. W każdym przypadku Dyrektor Szkoły powołała Zespół powypadkowy, który przeprowadził postępowanie powypadkowe i sporządził dokumentację powypadkową, w tym protokół powypadkowy. tj. postępowano zgodnie z wymogami § 43 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 184)

7. W Szkole w dniu 22.11.2006 r. wprowadzono „Regulamin Postępowania Powypadkowego”, a 04.04.2012 r. przyjęto „Procedurę postępowania w przypadku powzięcia wiadomości o wypadku ucznia pozostającego pod opieką szkoły”, opracowaną na podstawie ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, opisującą tryb postępowania po wypadku oraz obowiązki zespołu powypadkowego.

(dowód: akta kontroli str. 129-131, 146-149)

⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.

Ponadto Szkoła od 22.11.2006 r. wprowadziła „Procedury obowiązujące w Szkole” (interwencja kryzysowa w sytuacji zaistnienia problemu), a 24.11.2015 r. przyjęła „Procedury szkolne w sytuacjach szczególnego zagrożenia bezpieczeństwa uczniów (dokładna instrukcja postępowania w sytuacjach kryzysowych)”, której celem jest:

- usprawnianie i zwiększenie trafności oraz skuteczności oddziaływań Szkoły w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją;
- systematyczne zmniejszanie zasięgu problemu agresji i przemocy w Szkole;
- zapoznavanie uczniów, rodziców i nauczycieli z obligatoryjnym sposobem postępowania w trudnej sytuacji, podjęcie w tym zakresie współpracy.

Procedury te są integralną częścią Szkolnego Programu wychowawczego „Szkoła Otwartych Serc” oraz programów profilaktycznych, m.in.:

- Programu przeciwdziałania przemocy – Stop;
- Spójrz inaczej – programu zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla klas I-VI;
- Bezpieczne dzieciaki – programu zajęć edukacyjno-wychowawczych dla uczniów klas I-III z zakresu przemocy seksualnej;
- Szkoła z charakterem – nauczamy dzieci wartości – programu edukacyjno-wychowawczego dla klas I-VI.

Procedura ta określa działania na wypadek naruszania zasad współżycia społecznego, popełniania czynu zabronionego, posiadania (rozprowadzania) narkotyków lub innych substancji i przedmiotów zagrażających życiu lub zdrowiu, materiałów wybuchowych, rozboju, uszkodzeń ciała, itp. Procedura zakłada przyjęcie norm obowiązujących w Szkole i ciągłe ich dostosowywanie, działania edukacyjno-wychowawcze w klasach (cykl zajęć dotyczących zjawisk przemocy), współpracę z rodzicami, działania ogólnoszkolne, takie jak okresowa diagnoza problemów (badania ankietowe), działania dotyczące zjawiska przemocy, system interwencji wobec sprawców i ofiar przemocy. Procedura przewiduje cykl zajęć dla uczniów (metodami aktywnymi), dotyczących najważniejszych zagadnień związanych z problemem agresji i przemocy oraz edukacyjne zajęcia dla rodziców w tym zakresie, prowadzone przez nauczycieli. W Procedurze brak odniesień do monitoringu wizyjnego funkcjonującego w Szkole.

(dowód: akta kontroli str.132-141, 150-151)

8. Szkoła, poza realizacją wyżej opisanych programów, prowadzi wielokierunkowe działania prewencyjne w zakresie bezpieczeństwa uczniów. Podjęła i realizuje współpracę m.in. z Policją (prowadzenie pogadanek dla uczniów w klasach, a także indywidualnie), Strażą Miejską, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (MOPS), Centrum Profilaktyki Uzależnień (zajęcia dla uczniów na temat uzależnień). Realizowany był również program w formie warsztatów „Rodzicu reaguj”, mający na celu uświadomienie rodzicom, co robić gdy dziecko stanie się ofiarą przemocy, jak również warsztaty na temat „dopalaczy”. Organizowano także przedstawienia teatralno-profilaktyczne m.in. na temat przemocy fizycznej i psychicznej w szkołach, tolerancji i akceptacji, odmienności. Na apelach porządkowych, w całym okresie kontrolnym, przypominano uczniom o zasadach funkcjonowania monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 185-218)

9. Z informacji uzyskanej z Kuratorium Oświaty w Gdańsku wynika, że w okresie objętym kontrolą do Kuratorium nie wpłynęła żadna skarga dotycząca bezpieczeństwa w Szkole. Natomiast wpłynął jeden wniosek w zakresie nieprzestrzegania praw ucznia w 2013 r. Kuratorium, w wyniku kontroli, sformułowało zalecenie dotyczące przestrzegania przepisów prawa w zakresie ochrony danych osobowych oraz zarządzeń dyrektora szkoły. W związku z tym

Dyrektor Szkoły wydała zarządzenie w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych.

(dowód: akta kontroli str 142-145.)

10. W okresie objętym kontrolą Kuratorium Oświaty w Gdańsku przeprowadziło w Szkole trzy kontrole w ramach nadzoru w zakresie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz monitorowanie w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa w szkołach (ankieta elektroniczna wypełniana przez dyrektorów szkół w czerwcu 2015 r.). Jedna kontrola, przeprowadzona 07.04.2011 r., dotyczyła prawidłowości realizacji Rządowego programu „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”. W wyniku ww. kontroli ustalono, że Szkoła spełniła określone rodzaje zaleceń oraz wymagań przewidzianych w programie, poza nieumieszczeniem kamer w salach, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wychowawcze i w toaletach. Dwie kontrole przeprowadzono doraźnie, jedną w zakresie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz drugą dotyczącą nieprzestrzegania praw ucznia. Zalecono wzmocnienie nadzoru pedagogicznego nad pracą nauczycieli oraz przestrzeganie przepisów prawa w zakresie ochrony danych osobowych. Zalecenia Kuratorium zostały zrealizowane przez Dyrektora Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 143-144)

Jak wyjaśniła Dyrektor, w dniu kontroli Kuratorium nie było żadnych kamer w salach dydaktycznych i toaletach. Według Dyrektora, w protokole kontroli pomyłkowo zaznaczono odpowiedź „nie” na stwierdzenie „Kamery nie są umieszczane w salach, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wychowawcze i w toaletach”, sugerując się zwrotem „nie są”. Potwierdzeniem tego jest brak zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 182-183)

1.2. Rozpoznanie zagrożeń bezpieczeństwa szkoły.

1. Dyrektor Szkoły w okresie objętym kontrolą powoływała Komisje w składzie: Dyrektor Szkoły, inspektor BHP, społeczny inspektor pracy, pielęgniarka i specjalista ds. administracji, celem dokonania kontroli obiektów (wszystkich pomieszczeń i terenu) należących do Szkoły, pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z tych obiektów, tj. zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. W protokołach z kontroli zalecenia doraźnie dotyczyły m.in. wyrównania i drenażu powierzchni boiska do piłki nożnej, wymiany stolarki okiennej w węzłach sanitarnych i szatniach oraz salach lekcyjnych i bibliotece, remontu toalet uczniowskich na parterze i piętrach, uzupełnienie ubytków w podłogach. W ramach zaleceń pokontrolnych wymieniono stolarkę okienną w węzłach sanitarnych i szatniach oraz salach lekcyjnych i bibliotece, wyremontowano toalety uczniowskie na parterze, wymieniono podłogi w salach. W protokołach nie sformułowano wniosków dotyczących rozbudowy lub funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 155-181)

Szkoła w latach 2002-2008 podejmowała wiele różnorodnych działań, przed wdrożeniem monitoringu wizyjnego, w celu zapewnienia bezpieczeństwa w Szkole. W roku szkolnym 2002/2003 działań takich było 19, m.in. wizyta i panel koleżeński w ramach programu szkoły uczącej się, gdzie dyskutowano na temat poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole, przeszkolono grono pedagogiczne

podczas kursu doskonalącego „Przemocy stop”, ustalono kodeks przeciw przemocy i tzw. puli konsekwencji (warsztaty w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy), realizowano program profilaktyczny dla uczniów, rodziców i nauczycieli „W zgodzie z sobą i tobą”, dotyczący przeciwdziałania przemocy i zachowania agresywnego naruszającego poczucie bezpieczeństwa, godności i granic psychologicznych innych ludzi. Współpracowano w zakresie prewencji, w celu niwelowania problemów wychowawczych, również z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny, takimi jak Komenda Powiatowa Policji w Malborku, Sąd Rodzinny, MOPS, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP). W kolejnych latach szkolnych (do 2008 r.) takich i podobnych działań Szkoła prowadziła odpowiednio: 13 w roku 2003/2004, 10 w roku 2004/2005, 12 w roku 2005/2006, 17 w roku 2006/2007 oraz 19 w roku szkolnym 2007/2008.

(dowód: akta kontroli str. 307-722)

2. Budowę systemu monitoringu poprzedzono przeglądem stanu bezpieczeństwa Szkoły. Potwierdza to Protokół nr 4/2007 ze spotkania członków Rady Pedagogicznej w dniu 07.03.2007 r., z udziałem inspektora Kuratorium Oświaty, a także przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji, związanego z wizytacją Szkoły dotyczącą poczucia bezpieczeństwa uczniów w Szkole. Na spotkaniu omówiono wyniki badań ankietowych przeprowadzonych pośród 112 losowo wybranych uczniów, a także poddano nauczycieli ankietowemu badaniu dotyczącym poczucia bezpieczeństwa uczniów w Szkole. Ankiety potwierdziły występowanie przemocy w Szkole. W związku z tym Rada Pedagogiczna na posiedzeniu w dniu 14.03.2007 r. wniosła o utworzenie monitoringu w Szkole. W dokumentacji przedłożonej do kontroli brak było odniesień do statystyk policyjnych czy straży miejskiej z obszaru Szkoły. Z pisma Dyrektora Szkoły (bez daty, dotyczącego rozmieszczenia kamer w 2007 r.) oraz wniosku o dofinansowanie budowy systemu monitoringu wynika, że w Szkole istniały zagrożenia, takie jak: kradzieże, bójki i kłótnie oraz wtargnięcia osób niepożądanych, ale nie występowała duża agresja i przemoc. Po analizie stanu bezpieczeństwa w Szkole oraz analizie częstotliwości wypadków i zdarzeń, ze względu na charakter i wielkość budynku (duża ilość pomieszczeń, korytarze, zaułki, schody, piętra) za konieczne uznano budowę systemu monitoringu wizyjnego. Wniosek taki poparła Rada Szkoły.

(dowód: akta kontroli str.225-240)

3. Jak wyjaśniła Dyrektora Szkoły, Szkoła systematycznie dokonywała analizy potrzeb w zapewnieniu uczniom bezpieczeństwa. Badania przeprowadzone w marcu 2002 r. przez Centrum Edukacji Obywatelskiej z Warszawy, w ramach przynależności Szkoły do programu Klubu Szkół Uczących się, wykazały, że w Szkole istniały zagrożenia, które są następstwem agresywnych zachowań uczniów, a 35% ankietowanych rodziców wskazało na zjawisko przemocy. Raport o stanie bezpieczeństwa w Szkole z 2005 r., z analizy wypadków i zagrożeń w latach 2000-2005, wykazał, że w celu poprawy bezpieczeństwa uczniów należałoby: pełnić dyżury konsekwentnie i zgodnie z regulaminem, nauczyciele powinni zwracać uwagę na uczniów przebiegających się na lekcje w-f i kończących w-f. Zdaniem Zespołu opracowującego raport zasadnym byłoby założenie systemu monitoringu wizyjnego, co pozwoliłoby osiągnąć zakładane cele związane z bezpieczeństwem.

Wyniki analiz wskazywały na potrzebę zastosowania w placówce systemu monitoringu wizyjnego. Funkcjonowanie systemu wspomogło osiągnięcie celu, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniów i pracowników oraz wszystkim pozostałym osobom przebywającym na terenie szkoły. Potwierdzały to m.in. badania z lat 2012-2015, które wskazały, że: uczniowie czują się w szkole raczej

bezpiecznie, choć doświadczają ze strony innych uczniów różnego rodzaju zachowań agresywnych, mających charakter agresji fizycznej lub psychicznej (popychanie, szarpanie, wyśmiewanie, poniżanie); wiedzą, do kogo powinni zwrócić się z prośbą o pomoc w sytuacji zagrożenia lub przemocy i w większości przypadków nie dopuszczają się rażącego naruszania norm społecznych. Jak wyjaśniła Dyrektor, monitoring wizyjny w Szkole nie jest środkiem czyniącym Szkołę bezpieczną, ale stanowi skuteczne narzędzie do osiągnięcia celu, którym było zwiększenie bezpieczeństwa społeczności szkolnej i osób przebywających na terenie Szkoły, ograniczenie zachowań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów, wyjaśnianie sytuacji konfliktowych, ustalanie sprawców czynów nagannych w Szkole i jej otoczeniu, ograniczenie dostępu do Szkoły i jej terenu osób nieuprawnionych, zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki. Miernikami ich osiągnięcia, według wyjaśnień Dyrektor, były opinie uczniów/nauczycieli/rodziców dotyczące bezpieczeństwa, liczba zachowań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu, liczba wypadków w Szkole, liczba spraw z wykorzystaniem monitoringu, w których wyjaśniono sytuacje konfliktowe, ustalono sprawców czynów nagannych, liczba interwencji w przypadku wejścia do Szkoły osób nieuprawnionych.

(dowód: akta kontroli str. 307-370)

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej działań na rzecz rozpoznania, zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa uczniów na terenie Szkoły nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

W Szkole podejmowano działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa wynikające z przepisów prawa, tj. zapewniono uczniom warunki bezpiecznego pobytu w Szkole. Szkoła podejmowała działania wychowawcze pod kątem bezpieczeństwa uczniów, analizowała je oraz wyciągała wnioski co dalszej pracy wychowawczej, jak również podejmowała działania podyktowane należytą starannością, stanowiące dobrą praktykę, takie m.in. jak, wprowadzenie w 2006 r. dokumentu „Procedury obowiązujące w Szkole” (interwencja kryzysowa w sytuacji zaistnienia problemu), a w 2015 r. – „Procedury szkolne w sytuacjach szczególnego zagrożenia bezpieczeństwa uczniów (dokładna instrukcja postępowania w sytuacjach kryzysowych)” Procedury te są integralną częścią Szkolnego Programu wychowawczego. Szkoła w latach 2002-2008, przed wdrożeniem monitoringu wizyjnego, dokonała rzetelnej analizy potrzeb i funkcjonalności systemu monitoringu wizyjnego oraz realizowała wiele działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa w Szkole. Budowę systemu poprzedzono przeglądem stanu bezpieczeństwa Szkoły, a jego budowa była uzasadniona, ustalonym w wyniku przeglądu, stanem bezpieczeństwa.

2. Organizacja i ewaluacja funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego w szkole.

Opis stanu faktycznego

2. 1. Organizacja i funkcjonowanie szkolnego systemu monitoringu wizyjnego.

1. System Monitoringu Wizyjnego CCTV w Szkole składa się z: rejestratora wizyjnego 32 kanałowego Notis Full WD1 HDMI wyposażonego w dysk twardy o łącznej pojemności 2 TB, 5 kamer zewnętrznych (parking, wejście do przedszkola, wejście do Szkoły, teren przed ogrodzeniem Szkoły, plac zabaw) oraz 12 kamer

wewnętrznych rozmieszczonych w szatniach, korytarzach na parterze, I i II piętrze (7 kamer), auli (3 kamery), na holu przy wejściu (1 kamera) i korytarzu za aulą przed toaletami (1 kamera) oraz z monitora TV znajdującego się w gabinecie Dyrektora Szkoły. Nie wyznaczono osoby odpowiedzialnej za stałą obserwację obrazu z kamer, a co za tym idzie, nie zorganizowano systemu powiadamiania nauczycieli pełniących dyżury podczas przerw lub innych osób o zdarzeniach zaobserwowanych przez operatorów kamer, w celu podjęcia szybkiej interwencji

(dowód: akta kontroli str.24-28)

2. Zgodnie z wprowadzoną „Procedurą wykorzystywania zapisów z monitoringu wizyjnego w Szkole” oraz Zarządzeniem Dyrektora Szkoły nr 9/2014 z 25 listopada 2014 r. w sprawie procedury korzystania z monitoringu wizyjnego, pełny obraz monitoringu przechowywany jest na dysku twardym przez 14 dni, a nośnik z utwalonym obrazem (opisany i zabezpieczony przed utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem) przechowywany jest przez 30 dni. Zgodnie z ww. Zarządzeniem, pliki z zapisem zdarzenia przechowuje się w sejfie w Sekretariacie Szkoły. Powyższe regulacje określają osoby uprawnione i upoważnione pisemnie przez Dyrektora Szkoły do przeglądania zapisów monitoringu, a także wskazują podmioty i cele, dla których mogą być udostępnione nagrania.

(dowód: akta kontroli str.29-42)

3. Opis rozmieszczenia kamer zamieszczono w pkt. 1. Wybór miejsc, w których umieszczono kamery na etapie budowy i modernizacji systemu monitoringu, był uzasadniony i poprzedzony analizą terenu i budynku Szkoły, wypadkowości i zagrożeń, oglądem terenu przez projektanta oraz opinią w tej sprawie Rady Szkoły (opis w pkt. 1.2 dotyczącym rozpoznania zagrożeń bezpieczeństwa Szkoły). Jak wyjaśniła Dyrektor Szkoły, korzystano także z uwag nauczycieli pełniących dyżur między lekcjami. Jakość kamer pozwoliła m.in. na ustalanie sprawców zdarzeń zarejestrowanych przez system.

(dowód: akta kontroli str. 285, 297-306, 360)

4. Koszt budowy systemu monitoringu w 2007 r., składającego się z 9 kamer, wyniósł 20,36 tys. zł. Rozbudowa systemu o 6 dalszych kamer i dysk 500 GB w 2010 r. kosztowała 5,80 tys. zł. W 2013 r. zainstalowano jedną kamerę za 0,53 tys. zł. Natomiast w 2014 r. wymieniono: telewizor na 32 calowy LCD, rejestrator na 32 kanałowy, dysk twardy na 2 TB oraz dołożono jedną kamerę zewnętrzną – za łączną kwotę 6,93 tys. złotych. Razem budowa i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego w Szkole w latach 2007-2015 wyniosła 33,62 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 219-224)

5. Szkoła od 17.04.2007 r. zawierała umowy, na okresy dwu lub trzyletnie, z Agencją Ochrony Osób i Mienia „PATROL” na monitorowanie lokalnego systemu alarmowego wraz z interwencją. Umowy te przewidywały konserwację systemu monitoringu wizyjnego 2 razy w roku. Wpisy w prowadzonej w Szkole „Księżce konserwacji i naprawy CCTV” potwierdzają wykonywanie czyszczenia i konserwację systemu dwukrotnie w ciągu roku, w odstępach 6-cio miesięcznych. W okresie objętym kontrolą w ww. księżce konserwacji odnotowano trzy naprawy kamer, po jednym zdarzeniu w latach 2011-2013 oraz naprawę rejestratora zdarzeń w 2014 r. Brak dat usunięcia usterek oraz wskazania konkretnych kamer nie pozwala ustalić czasu braku rejestracji obrazu.

(dowód: akta kontroli str.43-64)

2. 2. Ewaluacja funkcjonowania szkolnego systemu monitoringu wizyjnego.

1. Jak wyjaśniła Dyrektor Szkoły, w Szkole nie prowadzono analizy skuteczności funkcjonowania monitoringu wizyjnego w formie oddzielnego dokumentu w realizacji

postawionych mu celów. Ocenę skuteczności systemu prowadzono w oparciu o wnioski i rekomendacje z ankiet, ewidencję wypadków i zagrożeń. Łącznie przeprowadzono 9 badań ankietowych w następujących latach szkolnych: 2008-2009 (uczniowie), 2009-2010 (rodzice), 2010-2011 (uczniowie), 2011-2012 (uczniowie: postawy, przemoc i agresja, stres), 2012-2013 (cyberprzemoc), 2013-2014 (uczniowie), 2014-2015 (uczniowie, nauczyciele). Analizowano ewidencję wypadków i zagrożeń z 11 lat, od roku 2004 do roku 2015. Do oceny skuteczności systemu wykorzystano dostępne informacje wskazujące na poziom bezpieczeństwa w Szkole, m.in. z ewidencji wypadków i zagrożeń występujących na terenie Szkoły, sporządzano protokoły z kontroli obiektu pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków, uwzględniano wyniki ankiet przeprowadzanych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli badających poziom bezpieczeństwa. Przy rozbudowie systemu w latach 2010, 2013 i 2014 wykonano analizę otoczenia budynku Szkoły, komunikacji i ruchu wewnątrzszkolnego.

Dzięki systemowi dokonywano wykrycia sprawców i zdarzeń – konfliktów, które miały miejsce w obszarze monitorowanym.

Nie pozyskiwano dodatkowych informacji od Policji i Straży Miejskiej na piśmie. Pedagodzy szkolni w wielu sprawach kontaktowali się ustnie z Komendą Policji. Pisemne stanowisko otrzymano jedynie przed budową monitoringu wizyjnego w dniu 18.09.2007 r. Powiatowy Komendant Policji w Malborku wydał wówczas opinię na temat zasadności wprowadzenia monitoringu wizyjnego w Szkole. Określił w niej, że zagrożenie przestępczością jest w Szkole najwyższe wśród szkół podstawowych – 21 zdarzeń w Szkole w ostatnich 3 latach oraz 60 zdarzeń w najbliższej okolicy. Przy budowie monitoringu w 2007 r. wykonano analizę otoczenia budynku Szkoły, komunikacji i ruchu wewnątrzszkolnego

(dowód: akta kontroli str. 297-306, 359-361)

2. W oparciu o przeprowadzane analizy formułowano kierunki poprawy efektywności monitoringu wizyjnego poprzez jego rozbudowę. System założony w 2007 r. został rozbudowany o 3 kamery wewnętrzne i 3 zewnętrzne w 2010 r. W 2013 r. zainstalowano dodatkową kamerę wewnętrzną na nowym korytarzu szkolnym, a w 2014 r. kupiono nowy rejestrator i 1 kamerę zewnętrzną. Z wyjaśnienia Dyrektor Szkoły wynika, że rozbudowę poprzedzono analizami terenu i budynku Szkoły, analizami wypadkowości i zagrożeń, oglądem terenu przez projektanta, opinią rady szkoły, uwzględnieniem wniosków nauczycieli dyżurujących, projektem wykonanym przez oferenta..

(dowód: akta kontroli str. 297-306, 360-361)

3. Szkoła nie prowadziła ewidencji skuteczności systemu na potrzeby jego ewaluacji. Według, wykonanego przez Szkołę w trakcie kontroli NIK, zestawienia zdarzeń, w których monitoring pomógł w wykryciu sprawców lub przeciwdziałał im, było 52 zdarzeń dotyczących głównie dewastacji Szkoły i przemocy fizycznej, a w przypadku czterech zdarzeń monitoring był nieprzydatny, chociaż znajdowały się one w jego zasięgu.

(dowód: akta kontroli str.363-365)

4. O udostępnienie zapisów z kamer zwracała się jedna osoba. Prośbę składała w e-mail'ach i komunikatach w e-dzienniku. E-mail'e były ewidencjonowane w książce podawczej Szkoły, a komunikaty zabezpieczono w e-dzienniku. Wniosek rozpatrzono negatywnie, przekazując e-mail z informacją, że nie można wydać płyty z nagraniem ze względu na ochronę danych osobowych i wizerunku, przeprowadzono również rozmowę z tą osobą w dniu 02.01.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 365, 717-718)

5. O udostępnienie zapisów z kamer Policja zwracała się dwukrotnie: 18.12.2013 r. w sprawie zdarzenia z 12.12.2013 r. (przyciskanie ucznia do ściany) – Policji przekazano płytę z nagraniem z tego zdarzenia oraz 29.04.2014 r. w sprawie zdarzenia z dnia 20.03.2014 r. – zdarzenie to nie było objęte zasięgiem monitoringu wizyjnego, udostępnienie było więc niemożliwe.

6. Według informacji uzyskanej w toku kontroli NIK z KPP w Malborku, poziom przestępstw na terenie Szkoły w okresie objętym kontrolą był niski. W tym okresie wystąpiły trzy przypadki udziału w bójce lub pobiciu oraz jedna kradzież rzeczy. Nie wystąpiły przestępstwa takie jak: uszczerbek na zdrowiu, zgwałcenie, włamanie, przestępstwo rozbójnicze, przestępstwo narkotykowe. Jedno przestępstwo przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu – nauczycielowi (bez naruszenia nietykalności cielesnej) dotyczyło, według wyjaśnień Dyrektora Szkoły, agresywnego zachowania ucznia, gdy nie skutkowały metody wychowawcze. Nauczycielka poinformowała o tym fakcie Policję. Natomiast w Opinii na temat zasadności wprowadzenia monitoringu wizyjnego w Szkole z 18.09.2007 r. Komendant PP w Malborku stwierdził, że zagrożenie przestępczością na terenie Szkoły było najwyższe wśród szkół podstawowych. W okresie trzech lat poprzedzających opinię stwierdzono 21 zdarzeń w szkole i 60 w jej pobliżu.

(dowód: akta kontroli str.290- 294, 711)

Monitoring wizyjny w Szkole był pomocny przy ustalaniu sprawców, osób poszkodowanych lub przebiegu 52 zdarzeń, m.in. dewastacji, niszczenia sprzętu i wystroju Szkoły (25 zdarzeń w okresie objętym kontrolą) oraz w 14 przypadkach bójek i pobić. Świadczy to skuteczności monitoringu wizyjnego w tego typu zdarzeniach. W Szkole nastąpił spadek wypadków, utrzymujący się na niskim poziomie w ostatnich latach szkolnych (4 wypadki w roku szkolnym), w stosunku do okresu sprzed działania monitoringu wizyjnego (27 wypadków w roku szkolnym 2004/2005 i 13 wypadków w roku szkolnym 2005/2006) co świadczy o skuteczności monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 285,295-296)

Uczniowie w anonimowej ankiecie przeprowadzonej na potrzeby niniejszej kontroli⁵ wskazali, że czują się w szkole bezpiecznie(92%), obawy dotyczyły możliwości wystąpienia kradzieży (4%). Uczniowie Szkoły potwierdzili, prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących występowania zagrożeń, sposobu radzenia sobie i postępowania w sytuacjach zagrożeń. Ankietowani nauczyciele⁶ stwierdzili, że funkcjonowanie systemu monitoringu wpływa na społeczność szkolną poprzez wymuszanie wśród uczniów pożądanego zachowania (64% ankietowanych), a uczniowie w obszarach monitorowania są spokojniejsi. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (93%) przyznają, że znają zasady korzystania z monitoringu i przyznają, że korzystają z jego zapisów za pośrednictwem Dyrektora Szkoły lub Pedagoga Szkolnego. Jednocześnie wskazują, że system powinien być rozbudowany i wyposażony w lepsze kamery oraz objęty stałą obserwacją przez osobę do tego przeznaczoną.

(dowód: akta kontroli str.233-235)

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej organizacji i ewaluacji funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego w Szkole nie stwierdzono nieprawidłowości

⁵ udział 50 uczniów klas IV w ankiecie był dobrowolny i anonimowy

⁶ 44 nauczycieli

Ocena cząstkowa

NIK zwraca uwagę, że Szkoła nie zapewniła optymalnej efektywności szkolnego systemu monitoringu wizyjnego. Szkoła korzystała z systemu monitoringu jedynie do odtwarzania przebiegu zdarzeń, nie wykorzystując go do bieżącej obserwacji.

Na etapie budowy i modernizacji systemu monitoringu, wybór miejsc, w których umieszczono kamery był uzasadniony ponieważ został poprzedzony analizą terenu i budynku Szkoły, wypadkowości i zagrożeń, oglądem terenu przez projektanta oraz opinią w tej sprawie Rady Szkoły. Wprowadzono „Procedurę wykorzystywania zapisów z monitoringu wizyjnego w Szkole” oraz zasady przechowywania i udostępniania zarejestrowanych obrazów. System był właściwie serwisowany. Pomimo, że Szkoła nie prowadziła ewidencji skuteczności systemu na potrzeby jego ewaluacji, jak też nie prowadzono analizy skuteczności funkcjonowania monitoringu wizyjnego w formie oddzielnego dokumentu w realizacji postawionych mu celów, niemniej jednak, dokonano rzetelnych ocen skuteczności systemu wykorzystując w tym celu dostępne informacje wskazujące na poziom bezpieczeństwa m.in. z ewidencji wypadków i zagrożeń występujących na terenie Szkoły z protokołów z kontroli obiektu pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków, uwzględniano również wyniki ankiet przeprowadzanych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli badających poziom bezpieczeństwa. Monitoring wizyjny w Szkole był pomocny przy ustalaniu sprawców, osób poszkodowanych lub przebiegu zdarzeń, a uczniowie w ankiecie przeprowadzonej przez NIK dotyczącej bezpieczeństwa wskazywali, że czują się w Szkole zawsze lub często bezpiecznie, co może wskazywać na skuteczność monitoringu. Wyniki ankiet przeprowadzonych przez NIK potwierdziły, że monitoring wpłynął na poziom bezpieczeństwa w Szkole oraz poczucie bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli.

3. Zapewnienie zgodności prowadzenia systemu monitoringu wizyjnego z obowiązującymi przepisami prawa.

Opis stanu
faktycznego

1. Szkoła, jak i jej bezpośrednie otoczenie (ogrodzenie terenu Szkoły), zostały oznaczone informacją, że obiekt jest objęty monitoringiem wizyjnym, czym administrator danych spełnił obowiązek informacyjny o prowadzonym monitoringu (niezbędne minimum), zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych⁷.

(dowód: akta kontroli str.65-69)

2. System monitoringu wizyjnego w Szkole stanowi zbiór danych osobowych, o którym mowa w ustawie o ochronie danych osobowych, gdyż umożliwia identyfikację osób, jak również odnalezienie danych osobowych przy zastosowaniu kryterium czasu i miejsca. Dyrektor Szkoły, jako Administrator Danych Osobowych, powołała 01.09.2015 r. Administratora Bezpieczeństwa Informacji (dalej: „ABI”), który został zgłoszony i zarejestrowany w GIODO. Do obowiązków ABI należało m.in. prowadzenie rejestru zbiorów danych. W 2015 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbioru danych⁸, ABI założył Rejestr zbiorów. W rejestrze znajduje się zbiór danych „Monitoring wizyjny”, a przetwarzanymi danymi są wizerunki osób znajdujących się

⁷ 5.Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 r., poz.2135, ze zm.).

⁸ Dz.U. z 2015 r. poz. 719.

na nagraniach, zarejestrowane w obszarach monitorowania, przebywające na terenie Szkoły.

(dowód: akta kontroli str.27, 70-77)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w 2008 r., jako Administrator Danych Osobowych, ze względu na brak szczegółowych i jasnych regulacji prawnych nie dokonała w GODO rejestracji systemu monitoringu wizyjnego. Stwierdziła, że miała wątpliwości, czy utrwalony na monitoringu wizerunek jest zbiorem danych osobowych. W tym czasie nie było także regulacji ustawowych w prawie oświatowym, które zobowiązywałyby do rejestracji wewnątrzszkolnego systemu monitoringu jako zbioru danych osobowych.

(dowód: akta kontroli str.723)

3. Szkoła zapewniła, zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie danych osobowych, adekwatne środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności zabezpieczyła dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Do urzędzeń rejestrujących, znajdujących się w gabinecie Dyrektora Szkoły, nie mają dostępu osoby nieuprawnione. Opisana w pkt. 2.1 wystąpienia „Procedura wykorzystywania zapisów z monitoringu wizyjnego w Szkole” oraz Zarządzenie Dyrektora Szkoły nr 9/2014 z 25 listopada 2014 r. w sprawie procedury korzystania z monitoringu wizyjnego gwarantują bezpieczeństwo przetwarzania danych. Uregulowano również procedurę udostępniania i przekazywania zapisów z monitoringu instytucjom uprawnionym, np. Policji.

(dowód: akta kontroli str. 30-35)

Szkoła prowadziła dokumentację składającą się z Polityki bezpieczeństwa oraz z instrukcji zarządzania systemem informatycznym (systemem monitoringu wizyjnego) służącym do przetwarzania danych osobowych, tj. zgodnie z wymogami § 3 ust 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych⁹. Dokumentacja ta zawierała informacje, o których mowa w § 4 i § 5 ww. rozporządzenia, m.in. opis sposobu przetwarzania danych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przy przetwarzaniu danych osobowych.

(dowód: akta kontroli str.86-103, 241-247)

4. Szkoła prowadziła ewidencję osób upoważnionych do dostępu i przetwarzania danych osobowych znajdujących się w zbiorze danych z monitoringu wizyjnego, zawierającą: imię i nazwisko osoby upoważnionej, okres obowiązywania upoważnienia, zakres upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz identyfikator, tj. zgodnie z art. 39 ustawy o ochronie danych osobowych.

(dowód: akta kontroli str. 78-85)

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie zapewnienia zgodności prowadzenia systemu monitoringu wizyjnego z obowiązującymi przepisami prawa nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁹ Dz. U. Nr 100 poz. 1024.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Szkoły w zakresie zapewnienia zgodności prowadzenia systemu monitoringu wizyjnego z obowiązującymi przepisami prawa.

Szkoła, jak i jej bezpośrednie otoczenie (ogrodzenie terenu Szkoły), zostały oznaczone informacją, że obiekt jest objęty monitoringiem wizyjnym, czym administrator danych spełnił obowiązek informacyjny o prowadzonym monitoringu. Dyrektor Szkoły, jako Administrator Danych Osobowych, powołała Administratora Bezpieczeństwa Informacji, który został zgłoszony i zarejestrowany w GODO. Szkoła zapewniła, zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie danych osobowych, adekwatne środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych, w szczególności zabezpieczyła dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

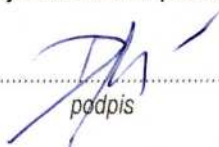
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 11 lipca 2016 r.

Kontroler
Witold Dąbrowski
Gł. specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

p.o.
p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....
Podpis

¹⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.